

Hälsa- och sjukvårdsnämndens årsrapport 2023

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Politikens riktade uppdrag	3
3. Uppdrag och styrning	4
4. Ekonomi	5
5. Verksamhet	5
6. Händelser av betydelse år 2023.....	6
Ett samlat grepp för framtidens hälso- och sjukvård.....	6
Workshop palliativ vård	6
Workshop barn och unga.....	6
Nära vård-dag i Jokkmokk	6
Modellområde Östra Norrbotten	6
Forskarskola Nära vård	7
Primärvården	7
Min vård Norrbotten.....	7
Tandvårdsbarometern	8
7. Styrmått fastställda av Regionstyrelsen	8
Framgångsfaktor: Digital ingång.....	9
Framgångsfaktor: Jämlik och jämställd hälsa genom förebyggande åtgärder	10
Framgångsfaktorer: En god vård med hög tillgänglighet och kontinuitet	10
8. Uppföljning styrmått enbart för Division Nära.....	13
Strategiskt mål: Trygg norrbottning med god, jämlik och jämställd livskvalitet	13
Framgångsfaktorer: En god vård med hög tillgänglighet och kontinuitet	13
Framgångsfaktorer: Jämlik och jämställd hälsa genom främjande och förebyggande åtgärder	14
Strategiskt mål: God, nära och samordnad vård som genomförs på ett hållbart sätt	14
Framgångsfaktorer: Förflyttning mot öppna vårdformer	14
Framgångsfaktorer: En sammanhållen och samordnad vård utifrån individens behov.....	15
Framgångsfaktorer: En trygg och säker verksamhet	15
Nationella överenskommelser God och nära vård, Psykisk hälsa och suicidprevention.....	15
9. Internkontrollplan.....	17

1. Inledning

Hälso- och sjukvårdsnämnden är organisatoriskt placerad under regionfullmäktige. Nämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare och presidium består av ordförande samt vice ordförande. Nämndsekreterare och regionstaben utgör stöd till nämnden och hälso- och sjukvårdsdirektören är ansvarig tjänsteperson.

I rapporten presenteras hur hälso- och sjukvårdsnämnden bidrar till att uppnå målen i regionstyrelsens plan 2024–2026. Presentationen följer regionens styrmodell och är en beskrivning av nämndens resultat utifrån perspektiven Medborgare, Verksamhet och Ekonomi.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ska bidra till att:

- Stärka regionens arbete med primärvård, tandvård och omställningen till nära vård.
- Öka förutsättningarna för kvalitativ uppföljning av Vårdval primärvård.
- Skapa goda förutsättningar för ökat fokus på personal och tillgänglighetsfrågor samt samverkan med myndigheter, kommuner och andra intresseorganisationer inom hälso- och sjukvården.
- Nämnden ska föra dialog med medborgare och intressenter inom frågor rörande nämndens ansvarsområde.

2. Politikens riktade uppdrag

Nämnden följer kontinuerligt utvecklingen inom de prioriterade områdena. Detta sker via divisionernas uppföljningar per tertial- och delårsrapport, revisionsrapporter samt genom fördjupad information och dialog med verksamheterna vid nämndssammanträden. Upprättandet av hälso- och sjukvårdsnämnden har resulterat i rapportering av divisionernas arbete i hälso- och sjukvårdsdirektörens rapport som presenteras vid nämndens sammanträden. Rapportens huvudsakliga syfte är att divisionerna ska återrapportera och delge nämnden information som berör primärvården, folktandvården samt arbetet med god och nära vård.

Nämnden har även i sin dialog med verksamheterna bidragit till den process som pågår inom Region Norrbotten för en mer tillitsbaserad styrning samt följt arbetet med att stärka kompetensförsörjningen inom regionen.

3. Uppdrag och styrning

Regionfullmäktige har fastställt den vision och de mål som styrelsen ska inrikta verksamheten på, vilket framgår av bilden nedan. Visionen är vägledande för all verksamhet som styrs av en politisk folkvald församling.

Regionen Norrbottens vision och strategiska mål



Samma modell används på alla nivåer i regionen. På så sätt skapas en tydlig logik i styrningen från politik till verksamhet. Regionfullmäktige har inom respektive perspektiv fastställt strategiska mål. Utifrån dessa fastställer styrelsen, regionala utvecklingsnämnden och patientnämnden framgångsfaktorer, indikatorer, mått och mål för måluppfyllelse.

Strategiska mål är strävansmål som tydliggör vad regionen behöver inrikta sig på för att nå visionen. De strategiska målen är fastställda av regionfullmäktige som också har lyft fram framgångsfaktorer för att nå de strategiska målen. Styrmått är målsatta mätvärden som ska bidra till värderingen av de strategiska målen.

Måluppfyllelsen i perspektiven följs upp i delårsrapporter och årsredovisning.

4. Ekonomi

Planerad budget för Hälso- och sjukvårdsnämnden år 2023 var 1, 25 miljoner kronor.

Kostnadsklass	Summa av Utfall justerat	Summa av Budget period	Summa av Årsbudget 2023	Summa av Årsprognos 2023	Summa av Avvikelse mot budget
Kostn f mtrl, varor o köpta tj			0	0	
Personalkostnader	-840 764	-1 011 244	-1 011 244	-1 107 148	170 480
Övriga utgifter/ kostnader	-36 341	235 004	-235 000	-235 000	198 663
Övriga utgifter/kostnader	-60 314		0	0	-60 314
Totalsumma	-973 419	-1 246 248	-1 246 240	-1 342 148	308 829

5. Verksamhet

Sammanträden

Enligt beslutad beredningsplan har nämnden under 2023 sammanträtt vid 8 tillfällen. Totalt har 16 ärenden har passerat nämnden varav 11 för beslut och 5 för vidare beredning. En stående punkt på dagordningen är hälso- och sjukvårdsdirektörens rapport. Nämnden har även i sin dialog med verksamheterna bidragit till den process som pågår inom regionen för en mer tillitsbaserad styrning samt följt arbetet med att stärka kompetens-försörjningen.

- Nämnden har genomfört sex temasammanträden då följande har behandlats:
- Medborgardialoger
- Tandvård och beställning Vårdval primärvård,
- Medborgarundersökningen Digitalen,
- Hälsosamtal och PRECISE, Innovativ precisionshälsa, LTU
- GAP-analys palliativ vård,
- Hjärtsjukvård och digitalisering,
- Psykiatri, ambulans - inre befäl SOS,
- Omställning till Nära vård,
- Kunskapsstyrning,
- Barn och ungdomars hälsa och sjukdom,
- Information om Cosmic,
- Forskarskola Nära vård.

6. Händelser av betydelse år 2023

Ett samlat grepp för framtidens hälso- och sjukvård

Under de senaste åren har regionen intensifierat arbetet med att ställa om hälso- och sjukvården till en mer nära vård. Målbilden är en god hälsa och välbefinnande för alla norrbottningar. För att nå dit behöver verksamheterna ställa om för att på ett bättre sätt fånga patienternas behov och förmågor och på olika sätt främja hälsa. Vård och omsorg behöver komma närmare medborgarna och göra dem mer delaktiga. En stärkt primärvård, som tillhandahålls av både regioner och kommuner, utgör basen i den nära vården. Den specialiserade vården behöver ställas om till öppnare vårdformer och erbjudas på nya sätt.

Kommun och medborgardialoger

Hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Norrbotten påbörjade under 2023 ett arbete för att genomföra kommun- och medborgardialoger i länets alla kommuner. Utifrån önskemål från kommunerna beslutades hösten 2023 att ett omtag ska ske och planeringen på länsnivå är just nu pausades.

Workshop palliativ vård

Den 21 september stod Älvsbyns kommun värd för en gemensam workshop i palliativ vård i södra länsdelen. Totalt medverkande cirka 120 personer från primärvård, specialiserad vård och kommunens verksamheter. Syftet med dagen var att starta upp samverkan för utveckling av palliativ vård med omställning nära vård som grund. Målet med workshopen var framförallt att hitta konkreta förändringar i verksamheterna som leder till förbättrad vård för patienter med palliativa vårdbehov, men även att sprida kunskap inom området.

Workshop barn och unga

Ett 80-tal deltagare från kommunerna i Östra Norrbotten, Region Norrbotten och brukarorganisationen Attention samlades den 4 oktober i Haparanda. Dagen arrangerades av modellområdet nära vård Östra Norrbotten. Syftet med dagen var att skapa en gemensam lägesförståelse inom området barn och unga som start för ett utökat samarbete kring målgruppen. Deltagarna fick under dagen en överblick av de utmaningar som rör barn och ungas hälsa, men också inspel kring hur vi tillsammans kan arbeta för att stärka hälsan. Under dagen deltog inbjudna från SKR, kommunen, regionen och brukarorganisationen.

Nära vård-dag i Jokkmokk

I mitten av maj initierade Pajala kommun en Nära vård-dag tillsammans med hälsocentralen i Pajala. Norrbottens kommuner och Region Norrbotten var med och arrangerade dagen. I höst följde Jokkmokks kommun efter och den 8 november bjöd de in till en Nära vård-dag i Jokkmokk. Lokala politiker, representanter för vård, skola och omsorg samt personal från hälsocentralen slöt upp och totalt deltog cirka 30 personer.

Modellområde Östra Norrbotten

Under hösten har länsamordnaren för nära vård genomfört ett antal djupintervjuer med samtliga nära vård-team i Östra Norrbotten. Syftet är att skapa

en djupare bild och förståelse för hur teamen fungerar, identifiera förbättringsbehov och föreslå hur teamen kan vidareutvecklas framöver. I den fördjupade uppföljningen ingår även att sammanställa befintlig statistik.

Forskarskola Nära vård

Införande av Forskarskolan Nära vård planerades under 2023 och har startat 2024. Intresset för att ingå i forskarskolan har varit stort och rekryteringen av doktorander är nu klar. Arbetet med att säkerställa att skolan håller hög akademisk nivå och bidrar till omställning nära vård, sker i nära samverkan mellan Region Norrbotten och Luleå Tekniska Universitet, LTU. Den 9 februari invigdes forskarskolan.

Av forskarskolans åtta doktorandtjänster finansierar Region Norrbotten och LTU fyra vardera. Region Norrbottens finansierar följande projekt:

- Nära vård via tekniska lösningar till personer som lever med astma (omvårdnad/OLIN).
- HINT-Health Intervention in Norrbotten Trial (fysioterapi).
- GMT. Implementering av Goal Management Training (psykologi).
- Utforskande och samskapande av god och nära palliativ vård i glesbygdskontext – ett aktionsforskningsprojekt (omvårdnad).

Primärvården

Primärvården och folktandvårdens tillgänglighet är stora framtida fokusområden, med kompetensförsörjning som den uteslutande mest avgörande frågan. I de analyser som genomförs i verksamheterna framkommer att verksamheterna behöver öka sin förmåga att attrahera nya, samt behålla nuvarande, medarbetare. Regionen behöver tillsammans diskutera hur arbetsgivarerbjudandet kan stärkas än mer i framtiden. Det finns behov av att stärka verksamheternas identitet och lyfta fram de samhällsviktiga uppdrag som folktandvård och primärvård har gentemot våra medborgare. Verksamheterna behöver kunna jobba än mer effektivt med de befintliga resurserna, hitta mer effektiva arbetssätt som kan generera ökad tid i det direkta patientmötet.

Min vård Norrbotten

Sedan Min vård Norrbotten introducerades har bemanningen för chatten funnits på central nivå. Från den 4 oktober 2023 får invånarna i första hand hjälp av personalen på sin egen hälsocentral via appen. Den digitala chatten har bland annat som mål att förbättra kontinuiteten med den digitala ingången samt att patienterna får en närmare kontakt med personalen på sin hälsocentral.

I appen får användaren/patienten råd och stöd direkt efter att ha svarat på frågor om sina besvär. Detta är en första triagering, om behov finns bokas även en tid för att chatta med vårdpersonal på hälsocentralen. Det kan även leda till ett videosamtal eller fysiskt besök. I appen finns även tjänster från 1177 där användaren kan förnya recept, hantera intyg och läsa sin journal. Min vård Norrbotten finns att ladda ned som app till mobil och surfplatta men nås även via








norrboten.se och 1177.se. Hälsocentralerna fortsätter följa detta arbete där arbetssättet succesivt korrigeras för att tjänsten ska passa patientströmmarna till hälsocentralen.

Tandvårdsbarometern

Tandhälsobarometern är en kartläggning genomförd av Folk tandvården Sverige. Av resultatet framgår att tandhälsan hos barn blir allt bättre. En jämförelse av tandhälsan hos landets 3–19-åringar mellan åren 2012 och 2022, baserad på statistik från tandvårdens nationella kvalitetsregister, visar en positiv utveckling. Kariesförekomsten i de yngsta barnens mjölk tänder har efter en tidigare ökning nu minskat sedan 2018, och andelen 12-åringar som är helt kariesfria har ökat från 65 till 68 procent under en tioårsperiod.

Generellt sett uppvisar Norrbotten goda resultat i Tandhälsobarometern och det är särskilt glädjande att barn och unga med sämst tandhälsa har en positiv trend i uppföljningen. Genom att riskbedöma alla patienter som kommer till Folk tandvården för undersökning anpassas insatserna efter individens behov och de med sämst munhälsa erbjuds förebyggande insatser och tätare besök. Folk tandvården samverkar med mödra-och barnhälsovården samt kommunernas skolverksamheter för en god munhälsa hos länets barn och unga. Det är viktigt att nå barn och unga i socioekonomiskt svaga grupper som har sämre tandhälsa, vilket folk tandvården lägger särskilda insatser på i samverkan med andra aktörer.

7. Styrmått fastställda av Regionstyrelsen





Måluppfyllelse		Förflyttning	
	Målet uppnås		Förbättring
	Målet uppnås delvis		Oförändrat
	Målet uppnås inte		Försämring
	Mäts ej för perioden		

Resultaten för respektive framgångsfaktorer en samlad bedömning av måluppfyllelsen för de strategiska målen.



För framgångsfaktorer och styrmått som avser primärvård ingår även privata hälsocentraler.

Strategiskt mål: Trygg norrbottning med god, jämlik och jämställd livskvalitet


Framgångsfaktor: Digital ingång


Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
  Andel patienter som får kontakt med hälsocentralen via telefon eller digitalt samma dag (Inklusive privata hc)	95 %	Utfall 80,6% Utfall ack 82,3%	<p>Andelen patienter får kontakt med hälsocentralen via telefon eller digitalt samma dag är i genomsnittet i länet 79,3 procent. Ett antal verksamheter har en väldigt god telefontillgänglighet, det gäller främst Arjeplogs, Hertsöns, Lärkans och Sandens hälsocentraler samt Hermelinens vårdcentraler.</p> <p>Vissa hälsocentraler har svårigheter att upprätthålla telefontillgängligheten, främst på grund av brist på sjuksköterskor. Piteå hälsocentral uppvisar en nedåtgående trend med en telefontillgänglighet som är i genomsnitt på 56,8 procent. Orsaken är uppsägningar över tid och kvar finns endast ett fåtal tillsvidare anställda sjuksköterskor. Kalix har ett genomsnitt på 57,2 procent men trenden visar på en uppgång. Hälsocentralen har rekryterat ett antal sjuksköterskor.</p>
  Andel medicinsk bedömning av legitimerad personal i primärvård inom 3 dagar (Inklusive privata hc)	100 %	Utfall månad 93 % Utfall ack 90,1%	<p>Länssnittet för tertialen i hela primärvården är 92, procent. Genomsnittet för perioden varierar mellan hälsocentralerna. Arjeplog, Arvidsjaur, Hällan och Örnässets hälsocentraler som har högst tillgänglighet under perioden på 99 procent och mer. Kiruna ligger lägst med ett genomsnitt på 71,7 procent.</p> <p>Det råder ingen signifikant skillnad mellan könen i hur medborgarna får tillgång till medicinsk bedömning.</p> <p>Resultatet av indikatorn visar endast patienter som har kommit fram på Tele Q. Hur många som har fått tillgång till en medicinsk bedömning ingår inte i statistiken. För att ha en bild av den sammanlagda tillgängligheten behöver hänsyn tas till respektive hälsocentralers telefontillgänglighet.</p>

Framgångsfaktor: Jämlik och jämställd hälsa genom förebyggande åtgärder

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
 Antal patienter som fått fråga om våld i nära relation	10 514	10 993	Regionstyrelsen Vårdpersonal ska fråga om våldutsatthet i förebyggande syfte vid planerade besök och akuta situationer. Frågan kan ställas som en del av anamnesen, under hälso-samtal eller direkt vid symtom eller misstanke. För 2023 var antalet registrerade frågor om våld 7 907 för kvinnor och 3 707 för män. Det är en ökning för båda könen jämfört med samma period föregående år.
 Andel patienter 18 år och äldre som besökt primärvården och som fått rådgivande/ kvalificerat rådgivande samtal på grund av ohälsosamma levnadsvanor (Inklusive privata hc).	17,9 %	18,8%	Andel patienter som har fått rådgivande kvalificerade samtal på grund av ohälsosamma levnadsvanor har ökat jämfört med 2022 och är i linje med primärvårdens mål.


Framgångsfaktorer: En god vård med hög tillgänglighet och kontinuitet

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
 Andel patienter som får kontakt med hälsocentralen via telefon eller digitalt samma dag (Inklusive privata hc)	95 %	Utfall månad 80,6% Utfall ack 82,3%	Andelen patienter som får kontakt med hälsocentralen via telefon eller digitalt samma dag är i genomsnittet 79,3 procent. Ett antal verksamheter har en väldigt god telefontillgänglighet, det gäller främst Arjeplogs, Hertsöns, Lärkans och Sandens hälsocentraler samt Hermelinens vårdcentraler. Vissa hälsocentraler har svårigheter att upprätthålla telefontillgängligheten, främst på grund av brist på sjuksköterskor. Piteå hälsocentral uppvisar en nedåtgående trend med en telefontillgänglighet som är i genomsnitt på 56,8 procent. Orsaken är uppsägningar över tid och kvar finns endast ett fåtal tillsvidare anställda sjuksköterskor. Kalix har ett genomsnitt på 57,2 procent men trenden visar på en uppgång. Hälsocentralen har rekryterat ett antal sjuksköterskor.


Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
 Andel medicinsk bedömning av legitimerad personal i primärvård inom 3 dagar (Inklusive privata hc)	100 %	Utfall månad 93 % Utfall ack 90,1%	<p>Genomsnittet för tertialen i hela primärvården är 92, procent och varierar mellan hälsocentralerna. Arjeplog, Arvidsjaur, Hällan och Örnässets hälsocentraler har högst tillgänglighet på 99 procent eller mer. Kiruna ligger lägst med ett genomsnitt på 71,7 procent.</p> <p>Det råder ingen signifikant skillnad mellan könen i hur medborgarna får tillgång till medicinsk bedömning.</p> <p>Resultatet av indikatorn visar endast patienter som har kommit fram på Tele Q. Hur många som har fått tillgång till en medicinsk bedömning ingår inte i statistiken. För att ha en bild av den sammanlagda tillgängligheten behöver hänsyn tas till respektive hälsocentralers telefontillgänglighet.</p>

Strategiskt mål: God, nära och samordnad vård som genomförs på ett hållbart sätt



Framgångsfaktorer: Förflyttning mot öppna vårdformer

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
 Andel digitala vårdbesök, nybesök respektive återbesök av totala besök	40 %	14%	<p>Andelen digitala besök av den totala mängden vårdbesök uppgick till 14 procent för kvinnor och 13 procent för män. Det är en minskning med 2 procentenheter för kvinnor och 1 procentenhet för män jämfört med föregående år och når inte upp till målet på minst 40 procent digitala besök.</p>



Framgångsfaktorer: Den nära vården utformas med primärvården som nav

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
 Antal besök 80 år och äldre på akutmottagning	12 344	12 835	<p>Genom förebyggande arbetssätt och samverkan mellan region och kommun kan uppkomsten av akuta vårdbehov hos äldre minskas. Av antalet besök på akutmottagning av personer i gruppen 80 år och äldre var 6 947 för kvinnor och 5 888 för män. Jämfört med föregående år har antalet besök ökat något för kvinnor men andelen av det totala antalet besök är oförändrad och uppgår till 19 procent. För män var antalet besök 5 888 vilket är en ökning. Andelen av total antalet besök för män steg med 1 procent till 16 procent.</p>

Framgångsfaktorer: En sammanhållen och samordnad vård utifrån individens behov

	Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
	Andel patienter med palliativ diagnos som har en dokumenterad behandlingsstrategi	70 %	60 %	<p>Det särskilt viktigt med ett helhetsperspektiv i omhändertagandet av patienter med livshotande sjukdomar, så kallad palliativ vård. En viktig del är att informationsöverföring inom och mellan vårdgivare och huvudmän fungerar då patientgruppen ofta rör sig mellan olika vårdnivåer. För att säkerställa patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet använder regionen gemensamma journalsökord för behandlingsstrategi och brytpunktssamtal.</p> <p>Regionens mål för 2023 är att 70 procent av alla patienter med palliativ diagnos ska ha en dokumenterad behandlingsstrategi. Vid utgången av 2023 var det 61 procent av kvinnorna och 58 procent av männen med palliativ diagnos som hade en dokumenterad behandlingsstrategi i journalen. Det är en förbättring med 10 procentenheter för kvinnor och oförändrat för män jämfört med föregående år. Regionens mål är att 70 procent av alla patienter med palliativ diagnos ska ha en dokumenterad behandlingsstrategi.</p>
	Andel av vårdtillfällen där patienter varit utskrivningsklara >1 dygn (vtf i primärvård, psykiatri, somatik) (%)	7 %	10%	<p>När patienter som varit inlagda på sjukhus är utskrivningsklara men i fortsatt behov av insatser från socialtjänst och primärvård, skickas meddelande till kommunen och primärvården. Kommunen ska därefter överta ansvaret och ordna för patientens hemgång så snart som möjligt. Andelen vårdtillfällen där patienten varit utskrivningsklar men varit kvar på sjukhus mer än ett dygn uppgick till 10 procent för 2023. Jämfört med 2022 är det en minskning med 2,3 procentenheter. Regionens mål för 2023 är att andelen inte ska vara högre än 7 procent.</p>



Framgångsfaktorer: Verksamheterna använder bästa tillgängliga kunskap


	Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
	Antibiotikarecept per tusen invånare och år	250	264	Sveriges regioner har antagit ett nationellt mål att begränsa förskrivningen av antibiotikarecept till högst 250 recept per tusen invånare och år. Under år 2023 var antalet uthämtade antibiotikarecept i regionen 264 per tusen invånare och år vilket är en ökning med 6 procent jämfört med samma period året innan. Regionen uppnådde "250-målet" åren 2020 till 2022 till följd av minskad antibiotikaförskrivning under pandemin. Under 2023 är regionen återigen över 250 recept. Alla regioner har ökat under 2023 men en handfull har uppfyllt målet.
	Andel utskrivna patienter i målgruppen 75 år och äldre med mer än 5 läkemedel, som fått en läkemedelsberättelse	80 %	74%	Målet för läkemedelsberättelse höjdes för år 2023, från 70 % till 80 %, eftersom det gamla målet uppfyllts. Sista tertialen i år syns en svag ökning av andelen läkemedelsberättelser vid utskrivning.

8. Uppföljning styrmått enbart för Division Nära



Strategiskt mål: Trygg norrbottning med god, jämlik och jämställd livskvalitet

Framgångsfaktorer: En god vård med hög tillgänglighet och kontinuitet

	Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
	Antal slutförda ärenden (trriage) per år totalt i länet på Digitalen	43 000	21 110	Under 2023 genomfördes 21 110 slutförda triage i Min vård Norrbotten (Digitalen) som avsåg 14 189 unika personer. Ansvaret för Min vård Norrbotten övergick från en central funktion till regionens hälsocentraler i oktober 2023. Initialt var det omfattande problem med verktyget som inte fungerade som utlovat. Under hösten har arbete med implementering av de nya arbetssätten pågått för att öka användandet av chatten.
	Andel patienter som får kontakt med hälsocentralen via telefon eller digitalt samma dag	95 %	Utfall månad 81,3% Utfall ack 81%	Styrmåttet mäter telefontillgängligheten till rådgivning och tidbokning i TeleQ. Andel av befolkningen som får kontakt med hälsocentralen via telefon samma dag till rådgivning och tidbokning är i snitt 81 procent per helåret 2023, en procentenhet bättre än åren 2021 och 2022. VO Luleå


Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
			Boden uppvisar bättre resultat. Bland annat uppvisar Björknäs hälsocentral en stor förbättring genom att införa öppen mottagning för att avlasta telefonen. Även VO Kiruna har förbättrat tillgängligheten. VO Södra har en något försämrad tillgänglighet jämfört med tidigare men ligger trots det högst i divisionen. VO Östra Norrbotten och VO Gällivare har en försämrad tillgänglighet i jämförelse med förra året.
 ↘	Andel medicinsk bedömning av legitimerad personal i primärvård inom 3 dagar	100 % Utfall månad 92,2 % Utfall ack 89,4%	Andel medicinska bedömningar inom tre dagar (trean i vårdgarantin) har försämrats något under 2023, men en förbättring har skett under andra och tredje tertialen. Regiondrivna hälsocentraler och privatdrivna hälsocentraler har klarat gränsen för att ta del av tillgänglighetsmedlen som innebär att minst 90 procent ska få komma inom 3 dagar på en medicinsk bedömning under perioden april till och med december. Resultatet för hela division Nära är 90 procent eller mer från maj till och med december.

Framgångsfaktorer: Jämlik och jämställd hälsa genom främjande och förebyggande åtgärder

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar	
 ↗	Antal patienter som fått fråga om våld i nära relation	6 724	7 365	Antal patienter som fått frågan om våld i nära relation har ökat under året jämfört med föregående år.
 ↗	Andel patienter 18 år och äldre som besökt primärvården och som fått rådgivande/kvalificerat rådgivande samtal på grund av ohälsosamma levnadsvanor.	14,7 %	15,2%	Division Nära Andel patienter som fått rådgivande kvalificerade samtal har ökat jämfört med år 2022 och är i linje med primärvårdens mål.




Strategiskt mål: God, nära och samordnad vård som genomförs på ett hållbart sätt

Framgångsfaktorer: Förflyttning mot öppna vårdformer


Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar	
 —	Andel digitala vårdbesök, nybesök respektive återbesök av totala besök	40 %	11%	Digitala vårdkontakter inklusive brev och telefonkontakt utgör 11 procent av det totala antalet vårdkontakter vilket är långt ifrån regionens mål. Digitala vårdkontakter ökade kraftigt under pandemin och var

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
			som högst 21 procent av det totala antalet vårdkontakter i april 2020. Därefter har antalet minskat. Trots tillbakagången så är andelen digitala vårdkontakterna tre gånger så många som innan pandemin.

Framgångsfaktorer: En sammanhållen och samordnad vård utifrån individens behov

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
 Andel patienter med palliativ diagnos som har en dokumenterad behandlingsstrategi (%)	70 %	65 %	Under 2023 har 65 procent av patienterna med en palliativ diagnos en registrerad behandlingsstrategi. En förbättring jämfört med 2022 men fortfarande 5 procent från målet. (Kvinnor 66% Män 63%).
 Andel av vårdtillfällen där patienter varit utskrivningsklara >1 dygn (vtf i primärvård, psykiatri, somatik) (%)	7 %	28%	Målet är att högst 7 procent av vårdtillfällena ska ha patienter som blir kvar som utskrivningsklara mer än ett dygn. Andelen utskrivningsklara ligger kvar på en hög nivå (28%) för sista tertialen. Produktionen på de allmänmedicinska vårdplatserna har ökat under 2023.
 Oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar för personer 65 år eller äldre (%)	17 %	25,8%	Andel oplanerade återinskrivningar ökade under sista tertialen 2023, då antalet oplanerat återinskrivna var närmare 26 procent av antalet utskrivna. Oplanerade återinskrivningar vid primärvården allmänmedicinska vårdplatser har varit mellan 18-24 procent under åren 2014-2023.

Framgångsfaktorer: En trygg och säker verksamhet

Styrmått	Mål	Utfall	Kommentar
 Andel utskrivna patienter i målgruppen 75 år och äldre med mer än 5 läkemedel, som fått en läkemedelsberättelse	80 %	42%	Patienter som skrivs ut från de allmänmedicinska vårdplatserna som får en läkemedelsberättelse har ökat med drygt 10 procentenheter under 2023 jämfört med 2022. Under 2023 är det drygt 40 procent som fått en läkemedelsberättelse vid utskrivning, det är fortfarande långt från målet på 80 procent.

Nationella överenskommelser God och nära vård, Psykisk hälsa och suicidprevention

Sveriges kommuner och regioner och staten träffar årligen nationella överenskommelser om riktade statsbidrag för utveckling inom olika områden. Hälso- och sjukvårdsnämnden har i sitt uppdrag att följa upp satsningar för två av

dessa som primärt ska användas för att stärka psykisk hälsa och suicidprevention och bidra till omställningen till nära vård.

I Region Norrbotten har beslutade satsningar kategoriserats inom tolv prioriterade områden. Inom varje område finns ett antal satsningar som ska bidra till att skapa genomförandekraft och förändrade arbetssätt utifrån riktningförändringar i strategin Tillsammans för Nära vård i Norrbotten. Dessa är:

- Mer hälsofrämjande och förebyggande insatser
- Ökad personcentrering och delaktighet
- Stärkt gemensam primärvård
- Öppnare vårdformer

Inom överenskommelsen om en god och nära vård har Region Norrbotten erhållit 128,1 miljoner kronor och för psykisk hälsa och suicidprevention har regionen erhållit 25 miljoner kronor. I samband med delårsrapporten per augusti uppgick beslutade satsningar i verksamheterna till drygt 132 miljoner kronor exklusive overheadkostnader. En del satsningar har inte kunnat genomföras som planerat vilket har föranlett justering av tidigare beslut och ny budgetfördelning till verksamheterna på totalt 129 miljoner kronor. Satsningarna är fördelade inom nedanstående prioriterade områden:

Utvecklingsområden 2023 Nära vård och psykisk hälsa	Utbetalade medel (exklusive OH)	Andel
Hälsofrämjande och förebyggande	3 001 338	2%
Rehabilitering	13 155	0%
Personcentrering och delaktighet	1 788 476	1%
Kontinuitets- och relationsskapande i primärvård	5 000 000	4%
Öppnare vårdformer Nära	27 233 345	21%
Psykosociala team i primärvård	5 000 000	4%
Psykisk hälsa barn och unga	8 005 400	6%
Samsjuklighet	2 900 911	2%
Suicidprevention	1 896 654	1%
Tillitsbaserad styrning	1 200 000	1%
Ändamålsenlig kompetensförsörjning	43 312 981	34%

Stöd för omställningen	29 642 740	23%
Totalt	128 985 000	

Inom området Hälsöfrämjande och förebyggande ingår bland annat satsningar för att förebygga obesitas hos barn och öka barn och ungas ”aktiva skoltransporter”. För att utveckla personcentrerad och delaktighet pågår två pilotarbeten inom anestesi/operation/intensivvård och kirurgi/urologi. När det gäller förändrade arbetssätt för ökad kontinuitets- och relationsskapande i primärvård och uppbyggnad av psykosociala team har medel fördelats utifrån antal listade på hälsocentralerna inom privat och offentlig regi. Inom öppnare vårdformer nära ingår bland annat större satsningar på allmänmedicinska vårdplatser i Haparanda, filialer och servicepunkter och förändrade arbetssätt inom modellområde östra, samisk hälsa och förstärkt ambulanssjukvård.

En översyn av regionens arbete med barn och ungas psykiska hälsa har genomförts och resulterat i ett utvecklingsarbete som förväntas fortsätta under 2024. Dessutom pågår en satsning för en mer sammanhållen och nära vård för barn och unga inom barn- och ungdomspsykiatri. Inom området samsjuklighet pågår ett förberedande arbete utifrån intentionerna i samsjuklighetsutredningen tillsammans med länets kommuner. Det suicidpreventiva arbetet fokuserar på utbildningsinsatser och framtagande av suicidpreventiva handlingsplaner i alla kommuner.

Regionen har genomfört aktiviteter för att främja en mer tillitsbaserad styrning och ledning. Inom ändamålsenlig kompetensförsörjning har stora satsningar genomförts för att stimulera yrkesgrupper under utbildning. Utbildning omfattar AT-läkare, PTP-psykologer, bastjänstgöring för läkare, vidareutbildning för sjuksköterskor och undersköterskor, basårsprogram för sjuksköterskor och praktisk tjänstgöring för utlandsrekryterade läkare. Inom området stöd för omställningen finansieras bland annat digitala plattformar som Min vård Norrbotten och andra digitala arbetssätt i privat regi, stödresurser för att driva omställningen, sjukvårdsrådgivningen 1177, och införande av en modern vårdgivarwebb.

9. Internkontrollplan

Kontrollmoment	Utförare	Kontrollmetod
Säkerställa att nationella medel används kostnadseffektivt	God och nära vård	Kontroll av tillförlitlig finansiell rapportering
Verkställighet av beslut om etablering av Digitalen i primärvården	Primärvården	Andel digitala vårdbesök, nybesök respektive återbesök av totala besök
Verkställighet av uppdrag i syfte att öka förmågan att rekrytera och behålla medarbetare	Tandvården	Uppföljning av rekryteringsinsatser avseende tandläkare och annan tandvårdspersonal samt av förutsättningarna att starta en tandläkarutbildning på distans.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har säkerställt att nationella medel för Nära vård används kostnadseffektivt. Nämnden har även säkerställt att Digitalen/Min vård Norrbotten etableras i primärvården samt följt upp folktandvårdens rekryteringsinsatser. Dessutom har nämnden säkrat arbetet med att undersöka förutsättningar för uppstart av tandläkarutbildning på distans.